

ՊՈՒԼԵԱՐԻԱ

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Տարեկան 8 Ժր.
Վեցամսեայ 4 Ժր.

ԱՐՏԱՍԱՀԱՆ

Տարեկան 10 Ժր.
Վեցամսեայ 5 Ժր.

ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2. Տօլ.
Վեցամսեայ 1. Տօլ.

ԿԱՆԻՍԻԿ

ԽԱՆՈՒՑՄԱՆ ՏՈՂԸ

20 ՍԵՒ.

ՀԱՍՏԷ

Rédaction du Journal

«Ira vounk»

Varna

ЖИЗНЬ НА

Востокѣ

«Нравуи»

Варна

rev. Père G. Kalemkérion Michitaris
tengasce № 4
Vienne

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՀԱՐԱԹ ՕՐԵՐ

Գրողները եւ չին տրոշիր

ԱՆՀԱՍԿԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ

Տխուր է ըսել թէ քանի մը ամիսէ ի վեր քաղաքիս պզգայնոց մէջ գիւրացիներու թիւը կը շարունակուի տակաւին Յայտ. նի է թէ քննադատութեան ոգին մեր մէջ զօրութիւն է. բայց երբ կարգը գործակաւ քայլեր առնելու գայ, հրապարակը մարդ չենք գտներ, գտնուողներն ալ իրարու դէմ լարուած գրութեան մէջ զիրար չեղծեցնելու կայսատիւն, մէկ կամ միւս կողմէ տըրուած ամենաօգտակար խորհուրդներն հակառակ կողմէ թիւր ու սխալ մեկնելով անհետեւանք ձգել կը ջանան. ահա այս է օրուան վիճակը մեր ազգային գործերուն:

Օրուան անհրաժեշտ և ստիպողական խնդիրն է պիւտճէի կանոնաւորման գործը. Ազգ. Վար. Ժարանը նախանձելի վիճակի մէջ դնելու համար. Խոշ. Խորհրդոյ և Հոգաբարձութեան պիւտճէն ճշգրտել պէտք է. Անհրաժեշտ պիտ քերտ հանգէպ ժլատ չի գրտ նուելով հանգերէ, խնայողական միջոցներ ալ փնտռել ու գտնել էական պայման է. Այս մասին վերջերս ջանքեր և թելադրանքներ եղան. օրինակ. Դպրոցասիրաց Ընկերութիւն մը կազմուեցաւ անհրաժեշտ պէտքերու գոհացում կարենալ տալու համար նաև թելադրանքներ և առաջարկութիւններ եղան խնայողական միջոցներ ցոյց տուող. Բայց ինչպէս կերեալ օրուան պաշտօնական մարմինները ոչ միայն և ոչ միւսին պէտք եղած կարեւորութիւնը տալ չեն ուզեր կամ իրենց սեղանին վրայ դրենք գրուած առաջարկներուն մէջ «յետին մտքեր» կուզեն. սենեկ և այդ կասկածը սնուցանելով իրենց մէջ, նկատողութեան չեն առներ յոյժ օգտակար առաջարկներն իսկ ահա էն՝ աւելի աչքի զարնող թերութիւնը մեր ներկայ պաշտօնական մարմիններուն. Բանի օրէ ի վեր կիմանանք թէ անհամաձայնութիւն մը կայ Ազգ. Վար. Ժարանին անհրաժեշտ

պէտքերուն գոհացում տալու նը պատկաւ կօզմուած Դպրոցասիրացին և երկու հոգաբարձութեաներուն միջև. առաջինը կուզէ իր նիւթական աշակցութիւնը բերելով հանգերէ, խորհրդակցական իրաւունք մ'ունենալ պաշտօնէից կազմութեան և ծրագրի բարեփոխութեան գործին մէջ. առաջինը թէ իր բերելիքը գումարին օգտակարացէս գործածուելուն մօտէն համոզում չըտացուցած չէ կառու իր ջանքերը արգասաւորել և իր բաժանորդները առնել. ներ. Հոգաբարձութեան ապր. ձեր գործը չէ. դուք դրամը բերէք ալ ուրիշ բանի մի խառնուրդ. կըսեն ելեր պարզագէս. Առաջին քայլին մէջ տեսնուած այս անհամաձայնութիւնը լաւ հեռանք չի խոստանար մեզ, եթէ երկու կողմէ ալ յամառութիւնը շարունակուի և փոխադարձ զիջողութիւն չըլլայ. Կիթաւ կողմը պէտք է շոյել որպէսզի արացիով մը կաթնամանը չը չըլէ. կըսէ գեղջկան առաւել. Մեր Պ. Հոգաբարձութեանը այս փորձառական խրատը նը կատի առնելով միասին, պէտք է նաև խորհին թէ իրենք միայն երկու հոգի ըլլալով չեն լրացներ օրէնքին պահանջը. որ կը տրամադրէ հոգաբարձութիւնը գէթ հինգ անձեր: Բազկացած ըլլալ. Հետեւաբար արդի երկու հոգաբարձութեանը թէ՛ ըստ օրինի և թէ՛ ըստ հարկի պաշտատր են կամ անմիջապէս նոր ընտրութեան ձեռնարկել և կամ քանի մը խորհրդակցանքներ առնել իրենց քով և որովհետեւ ուսուցչական մարմնոյ կազմութեան և ծրագրի պատրաստման համար ժամանակ չէ մնացած ընտրութիւն կատարելու կը մնայ իրենց քանի մը խորհրդակցանքներ առնել Դպրոցասիրացի խորհրդակցութեամբ. Ահա այս կը պահանջէ Ազգ. Վար. Ժարանի թէ՛ նիւթական և թէ՛ բարոյական չահը. բարոյական կըսեմ. որովհետեւ ներկայ երկու հոգաբարձութեանը անցեալի ամուլ պաշտօնավարութիւնն ալ մեզի ծանօթ է. Անցեալին փորձերը մեզ ըսել

կուտան թէ մարդ պարեցնելու կամ խորհրդ համար պաշտօնեայ վարձելու վատ ունակութիւնը այլևս վերջ գտնուէ մեր մէջ. և այս տգեղ ու ազգամիջս եղելութիւնները չը կրկնուելու համար պէտք է որ մեր Հոգաբարձութեան և Թաղականութեան կամքը միայն 1-2 մարդու շըթութեան կախուած չըլլայ. վասն զի կամայականութիւնը և զեղծութիւնը մեկ երկու հոգիի մէջ դիւրութեամբ մուտք կը գտնեն քան թէ բազմադիւր մարմնոյ մը մէջ. նաև անցելոյն մէջ շատ անգամ պատահւ է որ այսինչ հոգաբարձութեան և այսինչ Թաղականութեան պաշտօնեաներ վալձելու օրերուն մէջ՝ իրենց պաշտօնին տաք վերաբերում ցոյց տան, պարզագէս իրենց քանտիտատիւրը կամ իրենց մարդիկը պաշտօնի կոչելու համար, և երբ պաշտօնէից անուանման գործը լրանայ, ալ անգամ լըն ալ չերեւին, և վարժարանը ու եկեղեցին մնան այդ կերպով ընդունուած և սոէպ անյարմար պաշտօնեաներու քմահաճոյքին խաղախ անբող թաղի մը և Ազգային Սնտուկը պարտաւորուի ամբողջ տարեթոյակը վճարել և նոնց օրոնց պաշտօնավարութիւնը ոչ թէ օգտակար այլ վնասակար եղած է իսկ. Կարծենք ալ կը բաւէ այս խաղալութիւնը, ալ կը բաւէ որ մէկ երկու Հոգաբարձութեան կամ Թաղականի քմահաճ կամ քալութեան համար մէկ որոշումին չե տեսնուող Ազգին 8-10000 Քր. ի զուր վատուի և 8-100 մե փոքրիկներուն թանկագին ժամերը ամբողջ տարի մը պարտապանցնին. Առանց յետին մտքի, այլ միմիայն տեղոյս Ազգ. Սնտուկին և մեր մատաղ սերունդին օգուտին տեսակէտով գրչի տեսնուած մեր այս դիտողութիւնները հերքող և անոնց հակառակը պաշտօնցանող փաստաւոր գրութեանց համար բայք են մեր սիւնակները իսկ իրենց սխալ ուղղութեան մէջ առանց արդարացուցիչ պատճառի յամառողն, ու դէմ ազատ պիտի մնայ մեր գրիչը, ըլլան

անոնք ազգեցիկ կամ հարուստ կուտակցական կամ չեղք, բարոնար, կամ «առիթոն» (?), առանց վերապահութեան. Թ. Գ. Մեր այս տողերը մամուլ յոնձնելու ժամուն ուրախութեամբ իմացանք թէ Հոգաբարձութեան և Դպրոցասիրացի միջև համաձայնութիւն գոյացեր է. ԴՍԺԱԿՑԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԳԻՏԱԿԻՑՆԵՐԸ. Գիտակից բառը ոչ ոք դաշնակցական դարձնելու և հրապարակելու չափ անտեղի ու չարաչար չէ գործածած. այս մարդոց նայելով ամեն դաշնակցական գիտակից է. ճշմարտութիւնը սակայն այս է որ գիտակցութիւնը ըստ բանը դաշնակցական հետեւողներու մէջ էական գոյութիւն չունի, վասնզի եթէ մէկը իրօք գիտակից է անկարելի է որ դաշնակցական ըլլայ կամ դաշնակցական մնայ. Կընդունիմ որ Դաշնակցութեան մէջ եղած են և միշտ կան անկեղծ, անշահախնդիր ու անձուէր երիտասարդներ, կընդունիմ նաև որ Դաշնակցութեան մէջ իր գործը զիջող, վարուելու եղանակը սերտած մարդիկ ալ կան որոնք Դաշնակցութեան ուժը գործածած են միշտ իրենց համար փառք մը չինելու և ապրուստի միջոց մը ստեղծելու. բայց բառին բուն նշանակութեամբ գիտակից այսինքն անկախ ու ինքնորոշ երիտասարդութիւն մը գոյութիւն չունի երբեք. Ասիկա հաստատուելու համար այնքան պայտոցներ կան, որ ընտրութեան մէջ կը չուարիմ բայց պատմիմ պատահաբար այս վայրկեանս առաջին անգամ միտքս ինկածը. Ասկէ քանի մը տարի առաջ Դարեգին Ձիթեանը Պուլկարիա եկաւ էր. այդ ժամանակ Վառնայի Շարժումը լրագիրը սկսեց անոր դէմ յարձակիլ «խաչագող մատնիչ և դաւաճան» անուանելով զայն առանց սակայն ըստածները հաստատող ապացոյցներ մէջ բերելու. այնպէս որ խելքը գլուխը ու ոճէ հասկըցող անկախ երիտասարդութիւնը իսկայն հասկցաւ այդ ամբաստանութիւններուն ու նախատինքներուն սուտ և չարանպատակ ըլլալը բայց դաշնակցութեան «գիտակիցներ»ը այն ատեն պատգամ ընդունելով իրենց օրականի գրած սուտերը՝ լարուեցան խեղճ մարդուն դէմ, ու միացած հին Հնչակեաններու հետ անուոր սպանալիքներով անոր սուղը գոցեցին թէ ընթերցարանը և թէ դպրոցին սրահը ու մարդ

Օրհորդը այժմ Գառնա լեռնաշար
ձած ու հաստատուած է իր հայրին
տանը մէջ ցնոր տնօրինութիւն։
Իմբազրութիւնս ըստ ամենայն
յաջողութիւն կը մաղթէ համակր
օրհորդին և կը շնորհաւորէ Տիրո

ճեան որ ձերբակալուած էր ուսում իշխանութենէն, արձակուած ըլլալով Պոլիս եկած է:

—Լուսաբեր—Արեւի մէջ կը կարգանք թէ հերոս Անդրանիկ Պուլկարիայէն նամակ մը ուղղելով Հայկ. Միութեան կեդր. Ժողովին, իր սրտագին համակրանքը յայտնելէ վերջ գէպի այս Ընկերութիւնը, անոր ուշադրութիւնը հրաւիրած է Սասունի և Շրջակայ գիւղերու հայութեան ողբալի վիճակին վրայ. խնդրելով մշակութեան միջոցներ հայթայթել տարաբաղդ ժողովուրդին:

Ի դէպ է յիշել թէ նոյն Անդրանիկը քանի մը ամիս առաջ Վառնայի մէջ ընկերութիւն մը կազմել առաջարկած էր Սասունի խնդ. ազգայնոց նպաստելու համար. մաս մը Ժողովուրդ համակրութիւն և պատրաստակամութիւն յայտնած էր այս առաջարկութեան, պայմանաւ որ գոյանալիք հասոյթը կամ Սրացեալ ընկերութեան և կամ Կարիքի Բարեգ. Ընդհ. Միութեան միջոցաւ մատակարարուի Սասունի: Բայց Ժողովուրդը այս բանաւոր պայմանը մերժեցաւ Անդրանիկէն և իր շուրջ համախմբած քանի մը գաղնակցականներէ, այն աստիճան որ Անդրանիկ և իրեները լաւ համարեցին ընտելեցնել իրենց քան կազմել քան այդ բանաւոր պայմանը ընդունել, և նոյն իսկ գոնական անոնց մէջ Ար. քնն. որոնք Անդրանիկ յենած հայհոյեցին Բարեգ. Միութեան:

Այժմ ուրախ ենք որ Անդրանիկ իր անողբաւ ճկունութեամբ և խորախորհուրդ դիւանագիտութեամբ volte-face մ'ընելով բարեհաճեր է Բարեգործականին դիմել և անկէ նպաստ հարցել Սասունի համար:

Ի Խ Թ Ա Ր

Ապօնէիերիմիզին կ'պէթա պէտէինտէն պօրձարունը կէօնտէրմէլէրի ընճա օլունուր:

Հ Ա Վ Ա Տ Ի Ս Ա Թ

ԹԻԻՐԲԻԱ

Տիարպէքիր չէհրիտէ թէքրար պիր թիւրք պիր էնէնիի էօլտիւրտիւ վէ գաչտրի վէ տիկէր պիր թիւրք 15 եռշընտա պիր էրմէնի չօնուղը եարէլէտի:

—Ս. Պատրիարք Պապր Ալիյէ միւրաճաթլէ՝ եիւքսէկմէքթէպլէրէ պիր մըգտար էրմէնի թալէպէլէր գապուլ օլունմասընը թալէպ իթտի. ֆաթաթ Պատրիարքա ճէվապ վէրիտի քի՝ պուսէնէ մէքթէպլէրտէ եէր գալմաժըջ տըր, վէ պաւտան սանրապու մէսէլէ իչիւն Պատրիարքարանըն թէքլիթ վէ միւրաճաթըն իգթիգա եօք տըր, իսթէյէնէր տօղու մէքթէպ մլւտիրլէրիէն կիթսիւնէր, զիրա Մէչրութիյէթ սայէսիտէ էրմէնի վէ թիւրք միւսալի տիր (եալը՝ Նըղ գալէմ վէ իսան իլէ):

—Ատաւա գորկընտա գօճալըրընը գալպ իթմիշ օլան Հաճընլը տուլ գտընլար՝ հիւքիւ մէթտէն վատ ոլունտէն իսնէ վէ:

րիմէմէքտէ օլտըղընտան, էօքսիւզլէրի իլէ աճ գալաըղլարընը պա թէլէկրաֆ Պատրիարքա պիլտիթէքէք վէ սու գալարընը սաթուպտէ թէլէկրաֆ բարասը էօտէտիքլէրիտի տախի զիքր իտէրէք, հիւքիւմէթտէն իսնէ թէվզի օլունմասընը իսթիւհամ իտէյօր ալ:

—Մարաշտա 99 վէ 300 սէնէսինտէ տօղմուշ օլան էրմէնի աւքէրլէրի սիլահ ալթընա տալէթլէ անլարը պիր կէճէտէ գաղսրմատա թուլթտըգտան սանրա՝ իսնէլէրիէն տէօնմէլէրի էմր օլունմուշ տըր, իքի ալ էվվէլէ ալնը հալ Հաճընտա տախի վուղու պուլմուշ տըր Պաւնուս սէպէպի անլաշըլմալօր:

—Բալուտա վէ ճիվաթա զէրդէլէ վուղու պուլուպ, խայլը էվլէր վէ հիւքիւմէթ պիւնալարը երգլմըջ տըր:

—Բում Բաթրիգհանէնի տալէթ իթտիկի Մէճիտի Ումումիւնի իճթիմասընը մէնն իթմէք իչիւն Պապը Ալիտէն թալիմաթ վէրիմիշ տիր, ինթիլապ օլունտան մէպուլարա իսթիֆա վէրմէք էմր օլունիյօր, վիւայէթլէրտէն կէլէճէք օլան մէպուլարատէ եօլա չըգճայա իչիւն վէրիմէլէճէք տիր:

Բում Բաթրիգհանէնի վէ թիւրք հիւքումէթի պէյնիտէքի միւնադալա ինկիլիզ տէվլէթի միւտախէլէ իտէճէք Բումլար գանն իտէյօրլար Սթանպուլ էլչիսի պու եօլտա իւմիտէր վէրմիշ տիր:

—Մաքթիմիտա Պուլկարլար տան պիւնէրճէ թիւքէնկ թօրլաւտըգտան մատաւ, պոմպալար տախի պուլունմուշ տըր:

—Բում մէպուլարընտան պիր գալընըն իմշասը իլէ մէճիսի վիւքէլա ըէյիսի օլան Շէյիւիլ իսլամա պիր թագրիր վէրիտի պու թագրիրլէ Բում մէպուլարը տէվլէթին թուլթտըղը տախիլ թօլիթիգասը առալէթ վէ միւսալաթ մէպտէլէրիէն մուխալիֆ կէօլթէրմէքլէ պէրապէր, խրիսթիան միլլէթլէրին միլլիյէթ վէ հըսսիաթընը տախի թիւրքլէշ տիրլէկէ չալըլըտըղընը րայա իտէյօրլար վէ պիր գալ եէնի գաւունմամէլէր եաքըլմասընըն իգթիգասընը արգ էյլէյօրլար:

—Պուլկար թէկէկրաֆ աժանսընըն պիր մէնպաի մէվտուգտէն ալտըղը մալիւմաթա պիւնէն, Հազգը բաշա իլէ Աւստրիա-Հունգարիա միւնիսթէրի Մ. էրէնթալ պէյնիտէ Մարիէնպատա ճէրէան իտէն միւքէքէրտէն խաֆի պիր մուգալէլէ ագտ օլունմուշ, օլ մուգալէլէտէ Աւստրիա տէվլէթինն Ենի-Բազար սալղաճը Սըրպ վէ Գարատաղ հիւքիւ միւնտէն մուհաֆաղալա քէֆալէթ իթտիկի վէ պունա մուգալի Սերպիա իլէ Աւստրիա պէյնիտէ հասըլ օլաճագ իսթիլաֆ զէմա:

նընտա օսմանը տէվլէթինն տախի թիւրքիա թարիգի իլէ Սերպիայա սիլահ վէ ճէպհանէ կէչիւրիմէսիւնէ միւստէն իթմէլէճէկի վէ Աւստրիանըն Պուլկարիա հարէքէթինն տախի տըգգաթ իտէքէք անը թագրիպ իտէտէճէկի վէ Աւստրիա վէ Ալմանիանըն Կիրիտ մէսէլէսինն չիմտիքի պուլընտըղը հալտէ գալմասընը զայրաթի միւնտէրիճ իմիշ:

—Թիւրքիանըն վէ Բումանիանըն իթթիֆսըր միւսէլլէսէ իլէ իթթիֆագ իթթիկլէրի վէ պուսնունլէ էվրօբանըն իքիէ թագսիմ իտիլմիշ օլտըղը վէ պուսուրէթլէ Բումանըն զայթթ տար պիր մէվլըյէ գօնուլարագ իհաթէ իտիլլէճէկի թէմիւնէն պէյան օլունտըր Պուլկար Ամանընա Բարիստէն խապէր վէրիլիօր:

—Է. զրուս վիւայէթիտէ պիր գալ քիչի գօլէրատան թուլթուլ մուշ տըր, հիւքիւմէթ տըգգաթընը արթըրմըշ քի՝ խասթալըգ էթրաֆա եալըլմասըն:

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Շրքագ պօղաղընըն պուլկար ֆէտաիլէրի թարաֆընտան միւտաֆա իտիլտիկինն 33ինճի սէնէի տէվրիէսի օլմագ միւնասիպէթի իլէ օրատա պիր հէրքէլին թէմէլի գօլմագ րէսմի իճրա օլունմուշ, վէ Շըրքատա թէլէֆ օլունմուշ շլան պուլկար չէյիտլէրին (նահատակ) րուհի իչիւն Հոգեհանգիստ այնը րուհանիսի իճրա իտիլմիշ տիր:

—Շիմտիլէ գատար թիւճար վէքիլի թապիր օլունտան օսմանը աճէնթլէրի գօնսօլտըղս թահվիլ օլունմուշ օլալլէ, պուլկար հիւքիւմէթի տախի գօնսօլտըղլարը թաստիգ իտէճէք տիր:

—Մէքթէպլէրէ այիտ նէ գատար միւլլէր վար իսէ վէրկիտէն աֆլ օլունտըղլարը մալիյէ նէգօրէթինտէն պիւթիւն վէրկի մէմուլարընա պիւտիլիմիշտիր Պու խուսուստա պիւղիմ Հոգաբարձուլարըն տըգգաթընը տալէթ իտէրիգ ֆագաթ քիլիսէ միւլքլէրինիտէ վէրկիտէն խալի օլմագ իչիւն մէքթէպէ այիտ կէօսթէրմէք խաթա օլտըղընտէ տիր խաթրի իթտիլիլի:

—Սօֆիատաքի թիւրք սէֆիրի վէ պուլկար խարիճիէ նաղըրը պէյնիտէն կէչէն կիւն ճէրեան իտէն միւքէքէրաթ նէթիճէսի օլարագ՝ Մաքթիմիտա գալարընա ալտէթի իչիւն աթիտէքի գարարար վէրիլիշ տիր:

1) Գալար Գալարպալի, Գըշօվա վէ Գօլանէվօ նօթալարընտան ալտէթ իտէճէքլէր տիր:

2) Սինօրտան կիրմէլէրինտէ թա քէնտի քէօյլէրինն գատար գալար թիւրք ասքէրի իլէ կէօնտէրիլլէճէք տիրլէր:

3) Պու գալար Բաստարթիւսըղ ալտէթ իտէպիլլէճէքլէր տիր:

Ֆագաթ պու ճիւլլէ իլէ պէրապէր տիկէր թարաֆտան եէնի պուլկար գալարըն ճէսթէ Մարէթոնիտան Բէօստէնտիլէ կէլմէքտէ օլտըղլարըն վէլէրնա Բօշրա պիւտիլիօր:

—Սըլապ վիւայէթիտէ թիւրք հիւքիւմէթի թարաֆընտան էլան սիլահ թօրլմագ պէհանէսի իլէ Պուլկարլարըն թէքիգ օլունտըղընը վէ Գօլանա թարաֆլարընտա Պուլկարլարըն ֆէնա հալտէ թէհտիտ իտիլտիքլէրին Սօֆիա կաղէթալարը եաղմագտա տըրլար:

Պ Ա Շ Տ Օ Ն Ե Ա Յ Մ Ը

Վաճառատանց մէջ բաւական տարիներ գրադրութեամբ զբաղած հայ երիտասարդ մը կը փափաքի արտասանմանի ո՛ր և է մէկ կողմը վաճառատան մը մէջ պաշտօնեայ ըլլալ:

Պէտք ունեցողները թող դիմեն Իրաւունքի խմբագրութեան:

ԹԻԻՃՃԼՐՈՅԷ		
ԶԱԽԻՐԷ		
ՊՈՒՏԱՅ		
Վալօն 100 քիլօ.		15/17.50
Արապա 15-80 լիպ.		11.7գ
ԱՐՔԱ		
Վալօն 100 քիլօ		11/11 30
Արապա 45-52 լիպ.		6.70
ՆՈՒԼԱՅ 100 քիլօ		10.50/41
ԶԱՎՏԱՐ 100		9/10
Արապա		120
ՖԱՍՈՒԼԻԱ 100 քիլ.		24.60
ՏԱՐԸ » »		12/13
ԳՕԼՕԶ արապա 55-60 լիպ.		եօգ
Միսիւր 100 քիլօ		11/11.50
Արապա 75 »		81.50
ՊԱՌԱԼԻԷ		
Վաճառ բիւցաւորտա պագգալիլէ մալէրին պու կւնքի ֆիլաթը, ալթի ֆըրանք իլէ:		
ԴԱՀՎԷ		2. 17/2.35
ՇԷՖԷՐ Ղէմցէ քէլլէ		1.
ՇԷՖԷՐ քէմոէ սանտըգ—51		
ԲԻՐԻՆՃ ձէնօլա չուլարը		47.
» Ինկիլիզ »		31.
» Բիզօն »		53.
» Ֆիլիպէ »		եօգ
ԿԱԶ Պաթում Սանտըղը		9.30
» Թրայան »		8.60
ԶԷՅԹԻՆ եաղը քիլօ		1.60—1.80
ԳՈՒՐՈՒ Իւղլում		եօգ
ԵՈՒՄՈՐԺԱ		5.60

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

«Իրաւունք»-ի խմբագրատունէն կարելի է ստանալ Հետեւեալ գիրքերը:

ՂԱՐԻՊ ԱԽՊԷՐ գին 1. ֆր

ԱԶԱՏ ԵՐԳԱՐԱՆ » 1. »

ԹԻԱՊԱՐՏ Ա. հատոր » 1-20 »

ԹԻԱՊԱՐՏ Բ. » » 2-80 »

ԿԱՐՄԻՐ ԺԱՄՈՒՅ » 1. »

ՊՈՒԼԿԱՐԱՅ ՊԱՏՄ. 50 »

ԻՐԱԽՈՒՆԻԻ հաւաքածոյ մէկ տարուանը 12 ֆ.

Издатель: X Купбегянъ
Տպարան «Իրաւունք»-ի Վանա